

Activitats comarcals del Camp d'Aprenentatge L'ARROSSAR, UN AMBIENT AQUÀTIC

Quan anem al super a comprar un paquet d'arròs ens estem emportant a casa un dels 520 mil milions de quilos que s'han conreat a tot el món aquest any. Una quantitat enorme? No si pensem que un de cada deu camps que hi ha al nostre planeta es dedica a fer arròs amb el que s'alimenta la quarta part de la població mundial, més de 1.500 milions d'éssers humans.

Un de cada cinc quilos d'arròs produïts a l'estat espanyol s'ha

conreat al delta de l'Ebre, on tres quartes parts de les terres emergides es dediquen a fer arròs, el conreu millor adaptat a les característiques del Delta. Un cultiu que, a més, juga importants funcions ecològiques.

Quan? Tardor i primavera.

Destinataris: segon cicle d'educació secundària.

L'itinerari: desplaçament amb autocar a la finca d'arròs ecològic 'Riet Vell', a prop Els Muntells. La sortida, però, pot desenvolupar-se a qualsevol altra zona d'arrossars i el desplaçament fer-se amb bicicleta.

La durada: tot el dia

A tenir en compte: Existeix una proposta de treball previ i posterior al centre, estructurada en un material publicat per l'organització SEO/Birdlife. Organitzat en deu sessions, el treball pot esdevenir un crèdit variable. La sortida es fa en autocar, el lloguer del qual va a càrrec del vostre centre.

Què podem treballar? La significativitat del conreu de l'arròs a escala mundial i local. Esbrinar per què l'arròs ha esdevingut monocultiu al delta de l'Ebre. Determinar la importància de l'arrossar com a espai agrícola i el paper que jugar l'arròs en el manteniment dels ecosistemes aquàtics del Delta. Valorar la salinitat del sòl. Comparar els costos econòmics i ambientals de fer arròs amb mètodes convencionals, agroambientals i ecològics. Copsar la complexitat de les problemàtiques ambientals.

Com treballarem? Abans a fer la sortida, a través de la lectura de textos i la interpretació de mapes es treballa la 'cartografia de l'arròs', això és, el paper del conreu de l'arròs al món, a Espanya i Catalunya i al delta de l'Ebre; analitzarem quins espais naturals ha substituït l'arròs; sobre plànol, situarem els elements agrònoms que caracteritzen la finca a treballar.

Durant el treball de camp, farem tres mirares a la finca, la dels agrònoms (característiques del camp, de la planta i de les activitats allí desenvolupades), la dels biòlegs (flora, fauna invertebrada i ocells aquàtics) i la dels químics (l'aigua i el sòl).

De tornada a l'aula caldrà determinar els efectes positius i negatius de cada mètode de conreu emprat (convencional, agroambiental i ecològic) sobre l'ecosistema. Tot plegat ha d'ajudar-nos a establir la importància de l'arròssar com a espai agrícola singular i com a ecosistema aquàtic temporal.

El treball de laboratori proposa determinar la salinitat de diversos sòls del Delta per arribar a fer una estimació del paper de 'rentat' que juga l'aigua dolça que entra i surt dels arrossars.

S'analitzaran els costos econòmics i ambientals de produir un quilo d'arròs que contribueixi a dur a terme una clarificació de valors forçada a través de l'anàlisi d'articles periodístics.